

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

Μάθημα: ΙΣΤΟΡΙΑ

Βαθμός: .....

Τάξη: Α΄

Ημερ.: 26 /05/2017

Υπογραφή καθηγητή: .....

Διάρκεια εξέτασης: Δύο (2) ώρες

Όνοματεπώνυμο: .....

Τμήμα:.....

Αρ:.....

ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να χρησιμοποιήσετε μπλε ή μαύρο μελάνι. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υλικού. Όλες οι απαντήσεις θα πρέπει να γραφτούν στο φύλλο εξέτασης και όχι πάνω στο φυλλάδιο με τις ερωτήσεις. Στο φύλλο εξέτασης να γράψετε τα στοιχεία σας (ονοματεπώνυμο, τμήμα, αριθμός καταλόγου τάξης).

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (4 μονάδες)

Να απαντήσετε **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** και στις δύο (2) ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο μονάδες.

1. Κάθε στοιχείο της Στήλης Α αντιστοιχεί με ένα (1) στοιχείο της Στήλης Β. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τους αριθμούς της Στήλης Α και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της Στήλης Β που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη Στήλη Β περισεύει ένα (1) στοιχείο.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
Α. Αρθουρ Έβανς	1. Στρατηγός στη ναυμαχία της Σαλαμίνας
Β. Κλεισθένης	2. Ο αρχαιολόγος που ανέσκαψε την Κνωσό.
Γ. Κίμωνας	3. Στρατηγός στη μάχη των Θερμοπυλών
Δ. Λεωνίδα	4. «Και νεκρός ενίκα»
	5. Θεμελιωτής της αθηναϊκής δημοκρατίας

(4 x 0,5 = 2 μονάδες)

2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α. Ο Αλέξανδρος με τις κατακτήσεις του διέδωσε τον ελληνικό πολιτισμό στην Ανατολή.
- β. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες γίνονταν κάθε 5 χρόνια.
- γ. Ο βασιλιάς Ονήσιλος κατάφερε να απελευθερώσει την Κύπρο από τους Πέρσες .
- δ. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος έληξε με τη νίκη της Αθήνας.

(4 x 0,5 = 2 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (6 μονάδες)

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ** στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α. Οστρακισμός

(τι ήταν, ποιος και γιατί τον καθιέρωσε)

β. Β΄ Ελληνικός αποικισμός

(τρία (3) αίτια και τρεις (3) συνέπειες)

(2 x 1,5 = 3 μονάδες)

2. α. Μάχη του Μαραθώνα. Να γράψετε:

- I. τη χρονολογία,
- II. τους αρχηγούς των Ελλήνων και των Περσών,
- III. το στρατηγικό σχέδιο του Έλληνα στρατηγού και
- IV. τη σημασία της μάχης.

β. Να γράψετε **τρεις (3)** συνέπειες που είχε η νίκη των Ελλήνων εναντίον των Περσών για την Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο γενικότερα. (3 μονάδες)

3. Η σημασία του ποταμού Νείλου για την Αίγυπτο είναι αναμφισβήτητα πολύ μεγάλη.

α. Να γράψετε πώς χαρακτηρίζει ο αρχαίος ιστορικός Ηρόδοτος την Αίγυπτο. Συμφωνείτε με αυτόν τον χαρακτηρισμό;

β. Να αναφέρετε τέσσερις (4) λόγους που αποδεικνύουν τον πιο πάνω χαρακτηρισμό.

(3 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (6 μονάδες)

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ** στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1.

Η βασική λατρεία των Μινωιτών φαίνεται ότι απευθυνόταν σε μια ή περισσότερες θεότητες ... Μικρότερη σημασία είχαν μια ή περισσότερες ανδρικές θεότητες, που συχνά έπαιζαν τον ρόλο του γιου ή του συζύγου της μεγάλης θεάς...

Το ιερατείο το αποτελούσαν συχνά γυναίκες, αλλά υπήρχαν και άντρες, ντυμένοι κι αυτοί με γυναικεία ρούχα...

Τα αγωνίσματα με τον ταύρο αποτελούσαν μέρος λαμπρών τελετών...

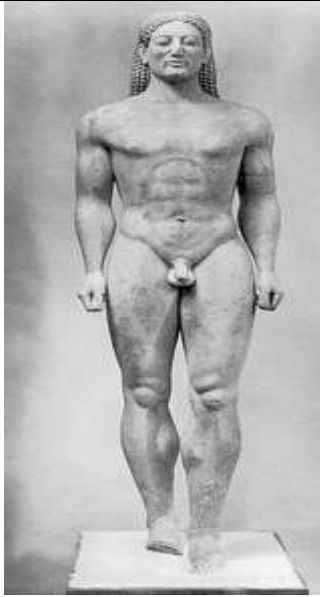
Λ.Τσακσίρας-Μ.Τιβέριου, Ιστορία των Αρχαίων Χρόνων ως το 30 π.Χ.

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να γράψετε τα χαρακτηριστικά της μινωικής θρησκείας (θεότητες, τόποι λατρείας, ιερατείο, ιερό δέντρο και ιερό ζώο). (2 μονάδες)

β. Να αναφέρετε δύο (2) διαφορές της μυκηναϊκής από τη μινωική θρησκεία. (1 μονάδα)

2.

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Αφού παρατηρήσετε προσεκτικά τις πιο πάνω εικόνες και αξιοποιώντας παράλληλα και τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

- α. Πώς ονομάζονται οι τύποι των αγαλμάτων και σε ποια ιστορική εποχή δημιουργήθηκαν; **(1 μονάδα)**
- β. Να γράψετε τέσσερα (4) χαρακτηριστικά για κάθε έναν τύπο αγάλματος, όπως φαίνονται στις **Εικόνες 1 και 2.** **(2 μονάδες)**

3.

« Ο Λυκούργος δεν όρισε για τα παιδιά δασκάλους αγορασμένους ή έμμισθους, ούτε μπορούσε ο καθένας να μεγαλώνει και να μορφώνει τον γιο του όπως ήθελε, αλλά τους έπαιρνε όλους ο ίδιος αμέσως μόλις γίνονταν εφτά χρονών και τους κατέτασσε σε «αγέλες» και συνταιριάζοντας τους συντροφικά, τους συνηθίζε να παίζουν και να περνούν τον καιρό τους ομαδικά... Γράμματα μάθαιναν όσα τους ήταν αναγκαία.»

Πλούταρχος, Λυκούργος, 16,19. Μτφρ. Μ.Γ Μερρακλή

Επιπλέον ο Λυκούργος καθόρισε τα κορίτσια να ασκούνται με επιμέλεια στο τρέξιμο, στην πάλη και στο ρίξιμο του δίσκου και του ακοντίου, ώστε να είναι σε θέση να κάνουν υγιή παιδιά και να υποφέρουν ρωμαλέα τις ωδίνες* του τοκετού ...

(Πλούταρχος, Λυκούργος, 14)

Ωδίνες=πόννοι

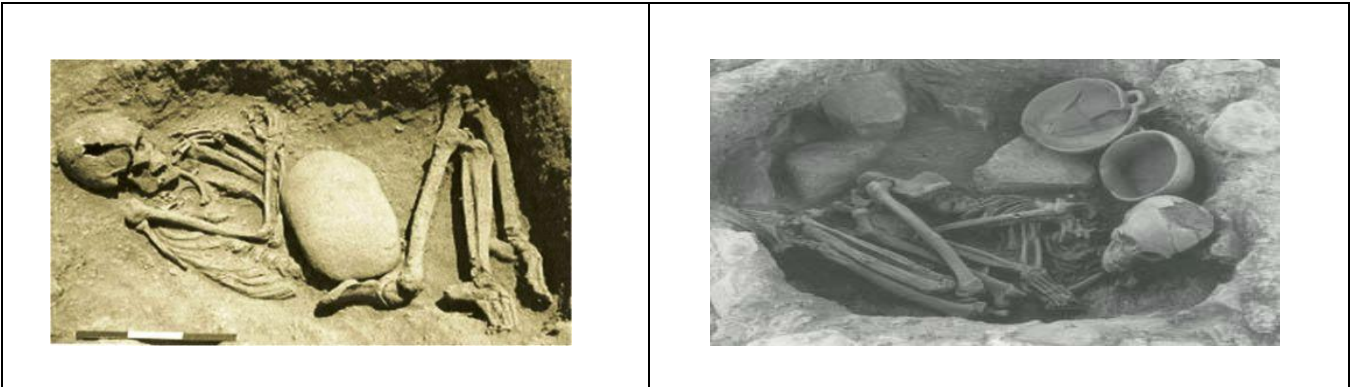
Αφού μελετήσετε τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

- α. Να αναφέρετε με δικά σας λόγια **δύο (2)** πληροφορίες σχετικές με την αγωγή των αγοριών και **δύο (2)** πληροφορίες σχετικές με την αγωγή των κοριτσιών στην αρχαία Σπάρτη. **(2 μονάδες)**
- β. Να εξηγήσετε ποιος ήταν ο σκοπός της αγωγής των αγοριών και των κοριτσιών στην αρχαία Σπάρτη. **(1 μονάδα)**

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (4 μονάδες)

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ** στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

1.

Αφού μελετήσετε τις πιο πάνω οπτικές πηγές και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να αναφέρετε σε ποια εποχή συνήθιζαν οι κάτοικοι της Κύπρου να θάβουν τους νεκρούς τους με τον πιο πάνω τρόπο και να ονομάσετε **έναν (1)** οικισμό, όπου συναντώνται αυτές οι ταφές.

(1 μονάδα)

β. Να γράψετε **δύο (2)** ταφικά έθιμα αυτής της εποχής, όπως διακρίνονται στην πιο πάνω εικόνα.

(1 μονάδα)

2.

« Ο Ευαγόρας έκοψε χρυσά νομίσματα, στα οποία χρησιμοποίησε για πρώτη φορά το ελληνικό αλφάβητο, προσαρμόζοντας το νομισματικό σύστημα με το ελληνικό. Ανέπτυξε τις βιοτεχνίες, εκμεταλλεύτηκε τα δάση, δραστηριοποίησε το εμπόριο. Έτσι μπόρεσε να αποκτήσει ισχυρό στρατό και στόλο. Στόχος του ήταν η δημιουργία αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας, ώστε οι κάτοικοι της Σαλαμίνας να επιδοθούν στα έργα ειρήνης. Κατασκεύασε πολεμικό στόλο, επιδιόρθωσε το λιμάνι και την οχύρωση της Σαλαμίνας. Κατάφερε να εκριζώσει το φιλοπερσικό αίσθημα και να εδραιώσει το φιλελληνικό πνεύμα στη Σαλαμίνα και στην Κύπρο. Η Σαλαμίνα ξανάγινε κέντρο των ελληνικών γραμμάτων και τεχνών.»

Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό, τόμ. 3ος, σελ. 374, Εκδοτική Αθηνών

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να αναφέρετε δύο ενέργειες, για τον κάθε τομέα, με τις οποίες ο Ευαγόρας Α΄ υλοποίησε τους στόχους της εσωτερικής πολιτικής του:

- I. στον οικονομικό τομέα
- II. στον τομέα άμυνας και ασφάλειας
- III. και στην προβολή του ελληνικού πολιτισμού.

(1,5 μονάδα)

β. Να εξηγήσετε ποια από τις πιο πάνω ενέργειες του Ευαγόρα Α΄ ήταν η πιο σημαντική για την αρχαία Σαλαμίνα.

(0,5 μονάδα)

3.

Παράθεμα 1

«Η εκμετάλλευση, η κατεργασία και η εμπορία του χαλκού έφεραν πραγματική επανάσταση στην οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου.[...] Αρχίζει η δημιουργία μεγάλων παραλιακών αστικών κέντρων (πόλεων) για διευκόλυνση της επεξεργασίας και εξαγωγής του χαλκού και αναπτύσσονται οι συγκοινωνίες μεταξύ των αστικών κέντρων και της ενδοχώρας (εσωτερικό), όπως και η θαλάσσια συγκοινωνία μεταξύ Κύπρου και γειτονικών χωρών για διεξαγωγή του εμπορίου του χαλκού. Κατά την εποχή αυτή εισάγεται στην Κύπρο ο τροχός και κατασκευάζονται άμαξες για διευκόλυνση της μεταφοράς του χαλκού από τα κέντρα παραγωγής και τα μεταλλεία, στα κέντρα επεξεργασίας και εμπορίας».

Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, τόμος 13 , σελ. 349

Παράθεμα 2

«Από το 1400 π.Χ., έχοντας ανάγκη χαλκού και θέλοντας να εκμεταλλευτούν τις ευκολίες που προσέφεραν τα λιμάνια του νησιού και το εμπόριο με την Αίγυπτο και την Συρία-Παλαιστίνη, οι Μυκηναίοι άρχισαν να εγκαθίστανται ειρηνικά...στις παραλιακές πόλεις των. [...] Μερικούς αιώνες αργότερα έχουμε τις πρώτες ενδείξεις εγκαταστάσεως Αχαιών της Ελλάδας και του Αιγαίου, όχι πια ως φιλοξενούμενων εμπόρων και τεχνιτών, αλλά ως αποίκων σε δικούς τους συνοικισμούς, με δικά τους οικοδομικά συστήματα και δική τους κεραμική».

http://www.edume.myds.me/40_2004_100_DEC_History

Αφού μελετήσετε τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να αναφέρετε **δύο (2)** θετικές συνέπειες που είχε η παραγωγή και η εκμετάλλευση του χαλκού για την Κύπρο και τους κατοίκους της .

(1 μονάδα)

β. Να αναφέρετε **δύο (2)** λόγους για τους οποίους οι Μυκηναίοι εγκαταστάθηκαν στην Κύπρο το 1400 π.Χ. σύμφωνα με το **παράθεμα 2**.

(1 μονάδα)

Η Διευθύντρια

.....

Κυριακούλα Σάββα

